

**Informácie pre verejnosť**  
**vyplývajúce z § 14 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane**  
**obyvateľstva v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzných právnych**  
**predpisov vydaných na realizáciu tohto zákona**  
(„ďalej len zákon č. 42/1994 Z. z.“)

V zmysle § 14 ods. 1 písm. r) zákona č. 42/1994 Z. z. je okresný úrad povinný informovať obyvateľstvo a verejnosť v spojitosti s ustanovením § 15a zákona č. 42/1994 Z. z.

Územie Trnavského okresu môže byť potenciálne ohrozované z niekoľkých zdrojov, pričom najvýznamnejšími z hľadiska veľkosti prípadného zasiahnutého územia a následkov sú jadrové zariadenie SE-EBO V2 v Jaslovských Bohuniciach a vodné stavby (VoS) Liptovská Mara a Horné Orešany.

**1. Informácie o zdroji ohrozenia, o možnom rozsahu mimoriadnych udalostí a následkov na postihnutom území, o spôsobe varovania obyvateľstva, záchranných prácach, úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti**

• **JADROVÉ ZARIADENIE V2**

V lokalite blízko obce Jaslovské Bohunice sa nachádza komplex jadrových zariadení pod zaužívaným pojmom Elektrárne Bohunice (EBO). Jadrové zariadenie pozostáva z dvoch prevádzkovaných blokov VVER 440, s dvomi reaktormi typu V-213. Na každom reaktorovom bloku sú 2 turbíny s výkonom po 250 MW. Celkový inštalovaný elektrický výkon JZ je 1000 MW. V lokalite Atómových elektrární Bohunice sú v prevádzke 2 bloky označované ako JE V2. 2 bloky JE V-1 sú v II. etape vyrad'ovania a JE A-1 je v III. a IV. etape vyrad'ovania.

Prevádzkovateľom JZ SE-EBO V2 sú Slovenské elektrárne a. s. so sídlom v Bratislave. Uvedené JZ je zaradené podľa rizík definovaných dokumentom IAEA SSS GSR Part 7 „Pripravenosť a odozva na jadrovú alebo radiačnú núdzovú situáciu – Všeobecné požiadavky na bezpečnosť“ do kategórie č.1."

Z hľadiska časového priebehu radiačnej havárie a ohrozenia obyvateľstva a pre potreby zavádzania ochranných opatrení rozlišujeme štyri fázy radiačnej havárie:

**a) Obdobie ohrozenia**

Obdobie, počas ktorého je nehoda alebo havária klasifikovaná prvým stupňom závažnosti. V tomto období sa vykonávajú iba prípravné opatrenia pre vyrozumenie osôb činných pri riešení nehôd alebo havárií a varovanie obyvateľstva, uskutočnenie neodkladných opatrení v skorej fáze v oblasti ohrozenia a informovanie obyvateľstva o opatreniach v období ohrozenia. Obyvateľstvo bezprostredne ohrozené nie je.

## b) Skorá fáza

Je charakterizovaná začiatkom úniku rádioaktívnych látok a pretrváváním úniku rádioaktívnych látok z JZ do ovzdušia. Je zdrojom rádioaktívnej kontaminácie a predstavuje ohrozenie obyvateľstva vonkajším a vnútorným ožiaréním a vdychovaním látok z rádioaktívneho mraku. Je klasifikovaná minimálne druhým stupňom závažnosti.

## c) Prechodná fáza

Je charakterizovaná skončením úniku rádioaktívnych látok z jadrového zariadenia. Ohrozenie obyvateľstva je spôsobené predovšetkým vonkajším ožiaréním z rádioaktívne kontaminovaných povrchov alebo vnútorným ožiaréním vdychovaním rádioaktívnych látok alebo konzumáciou rádioaktívnych kontaminovaných potravín a vody.

## d) Neskorá fáza

Obdobie postupného odvolávania ochranných opatrení a prechod k bežnému spôsobu života podľa zhodnotenia pretrvávajúceho nebezpečia spôsobeného rovnakými druhmi ožiarenia ako v prechodnej fáze.

Opatrenia sú konkretizované v jednotlivých častiach dokumentácie protiradiačných opatrení, ktorá je súčasťou plánu ochrany obyvateľstva, kde sú podrobne rozpracované formy a spôsoby ich realizácie.

V prípade havárie v JZ SE-EBO V2 sa predpokladajú výpadky v dodávke elektrického prúdu, následné zastavenie nepretržitých a iných výrobných prevádzok, napr. chladiacich zariadení a v dôsledku toho pozastavenie výroby, najmä potravinárskych produktov. Núdzové zásobovanie obyvateľstva postihnutých obcí bude potrebné realizovať v miestach ubytovania. Súčasne s realizáciou evakuácie obyvateľstva bude potrebné riešiť aj vývoz potravín a potravinárskych výrobkov z veľkoskladov umiestnených na ohrozenom území na pokrytie núdzového zásobovania evakuovaných osôb.

- **Záver z analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí s únikom RL s uvedením následkov na postihnutom území a životnom prostredí**

Mimoriadne udalosti spojené s únikom rádioaktívnej nebezpečnej látky môžu vzniknúť pri:

1. havárii v objekte,
2. havárii pri preprave,
3. teroristickom útoku alebo inom zámernom alebo náhodnom použití.

Druh ohrozenia	Veľkosť ohrozeného priestoru	Počet ohrozeného obyvateľstva	Obce v ohrozenom priestore
V2 – SE, a.s. AE Jaslovské Bohunice	1384,7 km <sup>2</sup> r = 21 km	123 592	mesto Trnava a všetky obce okresu Trnava okrem obcí: Pavlice, Slovenská Nová Ves, Voderady, Borová a Cífer

Za haváriu na JZ považujeme každú udalosť, ktorej dôsledky alebo potenciálne dôsledky sú závažné z hľadiska radiačnej ochrany alebo jadrovej bezpečnosti, a ktorá spôsobila

únik rádioaktívnych látok, ktorý vyžaduje uplatnenie opatrení na ochranu obyvateľstva. Časť týchto látok sa usadí na budovách, na zemi, prípadne rastlinách a viaže sa s nimi. V odbornom jazyku sa označuje tento proces ako rádioaktívna kontaminácia. Rádioaktívne látky sa môžu dostať do organizmu ľudí vdychovaním, požitím kontaminovanej potravy alebo vody a preniknutím cez kožu.

#### Účinky ionizačného žiarenia na organizmus môžu byť:

- fyzikálne,
- fyzikálno-chemické,
- chemické,
- biologické.

Najnebezpečnejšia je prenikavá radiácia, v dôsledku ktorej je oslabený imunitný systém organizmu a hrozí veľký výskyt epidémií a nákaz. Akútna choroba z ožiarenia zahŕňa výskyt novotvarov ako je rakovina kože, ďalej leukémia a pod.

Varovanie obyvateľstva a vyrozumienie osôb je súhrn technických a organizačných opatrení na bezprostredné a včasné informovanie obyvateľov, obcí, zamestnancov JZ SE-EBO V2, štátnych a súkromných organizácií a vybraných osôb v 21 km okolí JZ SE-EBO V2 o mimoriadnej udalosti v JZ SE-EBO V2 spojenej s únikom alebo s hrozbou úniku rádioaktívnych látok do životného prostredia. Systémy varovania a vyrozumienia boli vybudované na filozofii vzájomnej nezávislosti a vzájomne sa dopĺňajú.

#### Technické prostriedky pre vyrozumienie určených osôb v okolí JZ SE-EBO V2

- prijímače signálov „PAGER,“
- automatické telefonické vyrozumievacie zariadenie.

#### Technické prostriedky varovania obyvateľstva v 21 km okolí JZ SE-EBO V2

- nosným prvkom systému VAROVANIA sú elektronické sirény PAVIAN, riadené pomocou integrovaného rádiokomunikačného systému. Ovládanie systému VARVYR (aktivácia) je priamo z elektrárne. Sirénové jednotky sú elektricky napájané zo siete 230V, so záložným napájaním z akumulátora na minimálne 72 hodín. Sirény okrem výstražného zvukového signálu reprodukujú aj hovorené informácie. Systém je využiteľný pri vzniku rôznych mimoriadnych udalostí (napr. radiačné ohrozenie, požiar, chemické ohrozenie, ohrozenie vodou, vzdušný poplach, skúška sirén a pod.).

#### Technické prostriedky vyrozumienia obyvateľstva v 21 km okolí od JZ SE-EBO V2

- STVR (ich využitie je zabezpečené dohodou),
- obecné (mestské) rozhlas (ich využitie zabezpečuje samospráva),
- podnikové (závodné) rozhlas (ich využitie zabezpečujú jednotlivé organizácie).

Systém je technicky pripravený tak, aby mohol byť plne integrovaný do celorepublikového systému varovania obyvateľstva. V prípade potreby môžu byť jednotlivé sirény aktivované a využité aj lokálne v obciach.

Systém je prepojený na monitorovací systém, ktorý vyhodnocuje aktuálny stav dôležitých technologických parametrov elektrárne, ako aj stav radiačnej situácie v okolí

elektrárne. V prípade potenciálneho nebezpečenstva systém vydá upozornenie a po definovanom časovom intervale bude môcť vykonať automatickú aktiváciu prostriedkov varovania a vyzrozumenia obyvateľstva ohrozených častí územia v okolí elektrárne.

Moderná technológia sirén umožňuje ich plnú programovateľnosť i diaľkovú diagnostiku, prehrávanie textových záznamov z digitálnej pamäte, ale aj lokálne slovné hlásenia cez mikrofón.

Elektronické sirény môžu byť elektricky zálohované pri výpadku primárneho zdroja elektrickej energie. Počet a výkon sirén pre jednotlivé obce zabezpečuje úplné pokrytie obcí varovným signálom.

#### Príprava varovania obyvateľstva v období ohrozenia:

- preveriť tzv. „tichou skúškou“ elektronické sirény (prevádzkovateľ JZ),
- vyhodnotiť pripravenosť orgánov a technických prostriedkov na zabezpečenie varovania obyvateľstva.

#### **Plánované opatrenia na ochranu obyvateľstva**

<b>Obdobie (fáza)</b>	<b>Opatrenie v nadväznosti na časový priebeh nehody alebo havárie JZ</b>
Obdobie ohrozenia	Vyzrozumenie osôb činných pri riešení nehôd alebo havárií a príprava varovania obyvateľstva
	Príprava na prípadné uskutočnenie neodkladných opatrení v skorej fáze v oblasti ohrozenia
	Informovanie obyvateľstva o opatreniach v období ohrozenia
Skorá fáza (neodkladné opatrenia)	Vyzrozumenie osôb činných pri riešení nehôd alebo havárií a varovanie obyvateľstva
	Monitorovanie radiačnej situácie
	Regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov
	Ukrytie
	Jódová profylaxia
	Evakuácia
	Používanie PIO a špeciálnych PIO
	Čiastočná hygienická očista osôb a vecí
Zákaz spotreby nechránených potravín, vody a krmív	
Prechodná a neskorá fáza (následné opatrenia)	Regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov
	Zákaz alebo regulácia spotreby rádioaktívne kontaminovaných potravín, vody a krmív
	Presídlenie obyvateľstva podľa vyhodnotenia aktuálnej radiačnej situácie a prognózy jej vývoja
	Dekontaminácia postihnutého územia

Ochranné opatrenia sa zavádzajú vtedy, keď sa predpokladá, že u obyvateľstva budú dosiahnuté hodnoty dávkových ekvivalentov, prevyšujúce stanovené akčné úrovne.

Akčné úrovne sú stanovené rozpätím hodnôt dávkových ekvivalentov. Pri prekročení horných medzí rozpätia akčnej úrovne je vykonanie príslušných opatrení nevyhnutné. Pri dosiahnutí dolných hraníc rozpätia akčných úrovní sa zvažuje realizácia opatrení vzhľadom na rozsah, nákladnosť a ich škodlivé dôsledky.

## **Opatrenia v období ohrozenia**

Opatrenia je potrebné vykonať preventívne v dobe od hrozby úniku až po únik rádioaktívnych látok do okolia.

### **1. Vyrozumenie osôb činných pri riešení nehôd alebo havárií a príprava varovania obyvateľstva**

Informáciu o ohrození resp. udalosti na JZ obdrží Koordinačné stredisko IZS OÚ v sídle kraja Trnava, ktorého úlohou bude vyrozumieť osoby činné pri riešení udalostí na JZ a preverenie na obciach a určených organizáciách pripravenosť prostriedkov varovania tzv. „tichou skúškou.“

### **2. Príprava na prípadné uskutočnenie neodkladných opatrení v skorej fáze v oblasti ohrozenia**

Bude potrebné zamerať sa hlavne na:

- prípravu ochranných stavieb,
- doplnenie potrieb jódoých profylaktík z rezervy a tam, kde to bude potrebné,
- prípravu síl a prostriedkov na reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov,
- prípravu evakuačných opatrení s dôrazom na odborné zabezpečenie evakuácie,
- kontrolu a prípravu prostriedkov individuálnej ochrany a improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany,
- prípravu zdravotníckych opatrení,
- prípravu hygienických opatrení s dôrazom na konzumáciu potravín a vody,
- prípravu na vykonanie hygienickej očisty,
- prípravu veterinárnych opatrení,
- plnenie prípravných opatrení členov Krízového štábu OÚ,
- upresnenie potrebnej dokumentácie,
- preverenie síl a prostriedkov na vykonávanie záchranných prác.

### **3. Informovanie obyvateľstva o opatreniach v období ohrozenia**

Vykonáva držiteľ povolenia v zmysle vyhlášky ÚJD č. 55/2006 Z. z. o podrobnostiach v havarijnom plánovaní pre prípad nehody alebo havárie v znení neskorších predpisov.

## **Neodkladné opatrenia v skorej fáze**

### **1. Vyrozumenie osôb činných pri riešení následkov nehôd alebo havárií a varovanie obyvateľstva**

Varovanie a vyrozumenie orgánov, organizácií, obyvateľstva a určených osôb v okolí JZ vykonajú:

- v priestoroch a vo všetkých objektoch jadrového zariadenia a v oblasti ohrozenia vymedzenom 21 km vzdialenosťou od JZ V2 – prevádzkovateľ,

- na ostatnom území v súlade so zákonom NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhláškou MV SR č. 388/2006 Z. z. o zabezpečení technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov – krízový štáb, určené orgány štátnej správy, samosprávy a ďalšie právne subjekty.

## **2. Monitorovanie radiačnej situácie**

Meranie na Okresnom úrade Trnava bude zabezpečené v zmysle Dokumentácie radiačného monitorovania. Okrem toho sa v určených meracích bodoch vykoná meranie radiačnej situácie s prenosným rádiometrom DC-3E-98. V prípade havárie možno využiť aj stacionárne hlásiče úrovne radiácie DC-4C-71, ktoré sú na určených miestach, a pre ktoré sú vyškolené obsluhy. Kontaminácia, resp. ožiarenie osôb sa bude kontrolovať v zriadených kontrolných stanovištiach a v rámci realizácie hygienickej očisty.

## **3. Regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov**

Bude zabezpečená súčasne s varovaním obyvateľstva. Dôraz treba klásť na odklonenie dopravy, zabezpečenie plynulosti prechodu záchranných zložiek integrovaného záchranného systému a vykonanie evakuácie.

## **4. Prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotná starostlivosť**

Prvá predlekárska pomoc bude poskytovaná dostupnými silami a prostriedkami vrátane svojpomoci a vzájomnej pomoci občanov. Neodkladná zdravotná starostlivosť bude poskytovaná v zdravotníckych zariadeniach.

## **5. Evakuácia**

Pre riadenie a zabezpečenie evakuácie sú zriadené evakuačné komisie v súlade s vyhláškou MV SR č. 328/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii. Na vykonanie dozimetrickej kontroly a usmernenie odsunu osôb z priestoru ohrozenia budú vytvorené kontrolné stanovištia. Evakuácia a umiestnenie ohrozeného obyvateľstva sa plánuje podľa spracovaného zámeru. Preprava evakuovaných občanov, prípadne zvierat a iného materiálu sa vykoná po existujúcich komunikáciách. Trasy presunov sú uvedené v zámere evakuácie. K preprave možno využiť súkromné osobné motorové vozidlá, dopravné prostriedky dopravných organizácií, obcí, právnických osôb a podnikateľov.

## **6. Čiastočná hygienická očista osôb a vecí**

Čiastočnú hygienickú očistu je potrebné vykonávať počas celého obdobia trvania radiačného ohrozenia. Pri evakuácii sa bude vykonávať hygienická očista v dostupných zariadeniach, ubytovacích zariadeniach a v domácnosti. Hygienickú očistu je potrebné spresniť, odvolať, prípadne na ďalšom území nariadiť podľa výsledkov monitorovania a na základe rozhodnutia krízového štábu.

## **7. Informovanie verejnosti v zmysle § 11 vyhlášky ÚJD SR č. 55/2006 Z. z. o podrobnostiach v havarijnom plánovaní pre prípad nehody alebo havárie v znení neskorších predpisov**

Na informovanie verejnosti poskytne držiteľ povolenia Ministerstvu vnútra SR informáciu podľa vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov. Držiteľ povolenia informuje verejnosť prostredníctvom informačného miesta pre styk s verejnosťou a prostredníctvom webového sídla držiteľa povolenia.

## **8. Používanie špeciálnych prostriedkov individuálnej ochrany – PIO**

Individuálnu ochranu obyvateľstva je potrebné realizovať improvizovanými prostriedkami, ktoré sa používajú bez vyzvania ihneď po varovaní obyvateľstva po vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky. Špeciálne prostriedky individuálnej ochrany použijú záchranné zložky IZS a jednotky civilnej ochrany. Rozhodnutie o výdaji PIO obyvateľstvu vydáva Ústredný krízový štáb na základe výsledkov monitorovania, rešpektujúc pritom zásadu, že výdaj PIO je možné realizovať len na území, ktoré nie je ohrozené rádioaktívnym spádom.

## **9. Ukrytie**

Ak v čase ohrozenia, prípadne vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky nemožno vykonať evakuáciu, ochrana osôb bude zabezpečovaná ukrytím v stavbách, v ktorých sa osoby nachádzajú. Vhodné sú hlavne pivničné, suterénne, podzemné alebo nadzemné priestory, ktoré poskytujú ochranu proti rádioaktívnemu žiareniu a kontaminácii. Uvádzajú sa do pohotovosti jednoduché úkryty budované svojpomocne.

## **10. Jódová profylaxia**

Jódové profylaktikum zabezpečené pre obyvateľstvo v oblasti ohrozenia JZ je určené výhradne na použitie v prípade radiačnej havárie JZ. Jeho podanie sa viaže na informáciu o úniku rádioaktívneho jódu. Užije sa na výzvu (pokyn), ktorú vydajú príslušné orgány na úseku civilnej ochrany prostredníctvom médií, a to v dávke podľa návodu na krabičke. Podľa vývoja skutočnej radiačnej situácie na pokyn príslušných orgánov užije obyvateľstvo opakovane polovičnú dávku. Tehotné a dojčiace ženy užijú maximálne dve dávky. Osoby citlivé na jód alebo trpiace chorobou štítnej žľazy sa poradia s lekárom o užití profylaktika a o doporučenom dávkovaní.

## **11. Zákaz spotreby nechránených potravín, vody a krmív**

Vydávanie opatrení ohľadom potravín, vody a krmív budú zabezpečovať príslušné štátne orgány na základe výsledkov monitorovania (RÚVZ, RVPS).

## **Opatrenia v prechodnej a neskorej fáze**

### **1. Regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov**

Pri realizácii tohto opatrenia budú rozhodujúce zložky štátnej polície a útvary mestských resp. obecných polícii – prípadne jednotky civilnej ochrany. Hlavné úsilie bude sústredené na zabezpečenie plynulosti odsunu osôb z oblasti ohrozenia, resp. zabránenie evakuovanému obyvateľstvu v predčasnom návrate, ako i rozširovaní následkov pôsobenia nebezpečných látok mimo oblasti ohrozenia.

### **2. Zákaz alebo regulácia spotreby rádioaktívne kontaminovaných potravín, vody a krmív**

Príjem kontaminovaných potravín, vody a krmív bude regulovaný podľa stanovených noriem (príloha č. 12 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov a príloha č. 4 vyhlášky MZ SR č. 99/2018 Z. z. o zabezpečení radiačnej ochrany).

### **3. Presídlenie obyvateľstva podľa vyhodnotenia aktuálnej radiačnej situácie a prognózy jej vývoja**

Toto opatrenie bude realizované pri predpoklade dosiahnutia smernej hodnoty zásahovej úrovne v zmysle prílohy č. 4 k vyhláške MZ SR č. 99/2018 Z. z. o zabezpečení radiačnej ochrany.

### **4. Dekontaminácia postihnutého územia**

S dezaktiváciou je potrebné začať v skorej fáze radiačnej havárie. Dezaktiváciu pri radiačnej havárii JZ možno rozdeliť na:

#### **a) Dezaktivácia v pôsobnosti jednotlivých občanov**

Pred ukrytím obyvateľstva v bytoch, na pracoviskách, alebo v úkrytoch sa vykoná dezaktivácia oblečenia, vecí a materiálu. Čiastočnú dezaktiváciu vlastných budov, ciest, prípadne terénu môžu vykonať aj jednotliví dotknutí občania na ohrozenom území pri dodržaní noriem ožiarenia.

#### **b) Dezaktivácia v pôsobnosti podnikateľov**

Právnické osoby – podnikatelia, ktorí organizujú jednotky CO zabezpečujú dezaktiváciu pre svoje objekty.

#### **c) Dezaktivácia budov, ciest, prípadne terénu v pôsobnosti okresného úradu**

Vykoná sa pomocou vhodných technických prostriedkov zabezpečených od právnických osôb a podnikateľov. Prioritne bude potrebné vykonať dezaktiváciu najdôležitejších komunikácií v smere evakuácie.

- **VODNÉ STAVBY**

Územie okresu Trnava môže byť ohrozené v prípade rozrušenia vodných stavieb (VoS) Liptovská Mara a Horné Orešany. V prípade možného rozrušenia VoS v dôsledku následného zaplavenia vznikne zložitá situácia na postihnutom území obcí v povodí, čím by sa v značnej miere prejavilo narušenie celkového chodu života a činnosti.

Následkami mimoriadnej udalosti by boli ohrozené nasledujúce mestá a obce v okrese Trnava:

**a) VoS Liptovská Mara**

<b>Obec</b>	<b>Zaplavené územie</b>
Brestovany	50%
Dolné Lovčice	10%
Šúrovce	m. č. Šúrov Vár - 30%, m. č. Várov Šúr - 100%
Vlčkovce	areál mimo obce
Zavar	5%

**b) VoS Horné Orešany**

<b>Obec</b>	<b>Zaplavené územie</b>
Biely Kostol	20%
Horné Orešany	90%
Hrnčiarovce nad Parnou	10%
Košolná	extravilán obce
Majcichov	5%
Suchá nad Parnou	50%
Trnava	1%
Zeleneč	5%
Zvončín	30%

Zaplavené územie by bolo ohrozené účinkami prielomovej a záplavovej vlny, prípadne vznikom sekundárnych mimoriadnych udalostí.

Varovanie obyvateľstva bude vykonané:

- prostredníctvom varovného signálu „OHROZENIE VODOU“ – 6 minútovým stálym tónom sirén, doplneným slovnou informáciou prostredníctvom miestneho rozhlasu,
- prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov (STVR, regionálne informačné prostriedky),

Informácie o záchranných prácach budú poskytované ohrozenému obyvateľstvu prostredníctvom krízových štábov.

Za organizáciu a riadenie záchranných prác zodpovedá krízový štáb obce a krízový štáb okresu Trnava.

Prevzatie informácie o možnosti vzniku mimoriadnej udalosti alebo o vzniku mimoriadnej udalosti na VoS je zabezpečené určenými osobami obecného úradu, ktoré sú uvedené v Pláne

vyrozumienia osôb a varovania obyvateľstva. Prvotné informácie do tohto centra o rozrušení VoS môžu byť doručené od Slovenského vodohospodárskeho podniku š. p. O. Z. Piešťany, od Správy povodia dolného Váhu Šaľa resp. od operátora koordinačného strediska integrovaného záchranného systému číslo 112.

Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti sú rozpracované v plánoch ochrany obyvateľstva v prípade rozrušenia VoS obcí. Za spracovanie a aktualizáciu plánov zodpovedá obec.

#### **Záchranné práce zahŕňajú:**

- súbor činností, ktorých cieľom je najmä vyslobodenie postihnutých osôb, poskytnutie prvej pomoci, záchrana života, zdravia a majetku, ich odsun mimo priestoru postihnutého mimoriadnou udalosťou,
- súbor činností, ktorých cieľom je zamedziť pôsobeniu a šíreniu následkov mimoriadnej udalosti,
- súbor činností potrebných na optimálne odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Za všetky opatrenia zodpovedá obec a ich realizácia je zabezpečená prostredníctvom krízového štábu obce a evakuačnej komisie obce.

Evakuáciu obyvateľstva riadi evakuačná komisia obce. Evakuácia obyvateľstva sa vykonáva z úplne zaplavených obcí okresu Trnava do nezaplavených obcí okresu Trnava a z čiastočne zaplavených obcí do nezaplavených častí obcí.

Priestory umiestnenia evakuovaných osôb sú určené Okresným úradom Trnava. Na základe rozhodnutia Okresného úradu Trnava je umiestnenie evakuovaného obyvateľstva z úplne zaplavených obcí zabezpečené nasledovne:

#### **c) VoS Liptovská Mara**

<b>Obec</b>	<b>Miesto umiestnenia evakuovaných</b>
Brestovany	Brestovany – nezaplavená časť obce
Dolné Lovčice	Dolné Lovčice – nezaplavená časť obce
Šúrovce	<b>Zeleneč</b>
Vlčkovce	-
Zavar	-

#### **d) VoS Horné Orešany**

<b>Obec</b>	<b>Miesto umiestnenia evakuovaných</b>
Biely Kostol	Biely Kostol – nezaplavená časť obce
Horné Orešany	<b>Dolné Orešany, Košolná</b>
Hrnčiarovce nad Parnou	Hrnčiarovce nad Parnou – nezaplavená časť obce
Košolná	-
Majcichov	Majcichov – nezaplavená časť obce
Suchá nad Parnou	Suchá nad Parnou – nezaplavená časť obce
Trnava	Trnava – nezaplavená časť obce
Zeleneč	Zeleneč – nezaplavená časť obce
Zvončín	Zvončín – nezaplavená časť obce

Preprava osôb z úplne zaplavených obcí sa zabezpečuje pridelenými autobusmi ARRIVA a. s. Trnava. Obec vyžaduje dopravné prostriedky prostredníctvom evakuačnej komisie obce od evakuačnej komisie okresu Trnava. Je povolená samoevakuácia vlastnými dopravnými prostriedkami.

- **Záver z analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí s únikom chemických nebezpečných látok s uvedeným následkom na postihnutom území**

Mimoriadne udalosti spojené s únikom chemickej nebezpečnej látky môžu vzniknúť pri:

1. havárii v objekte,
2. havárii pri preprave,
3. teroristickom útoku alebo inom zámernom alebo náhodnom použití.

Okrem pôsobenia priamych následkov katastrof, živelných pohrôm a priemyselných havárií rozsiahleho charakteru sa predpokladá i vznik druhotných následkov mimoriadnych udalostí na postihnutom území.

### **Ohrozenie územia Trnavského okresu pri preprave CHNL**

Zdroje sú určené **prepravnou trasou a vybranými CHNL**. Sú to látky, ktoré boli za sledované časové obdobie prepravené na týchto komunikáciách v najväčšom množstve.

<b>Prepravné trasy po cestných komunikáciách</b>	<b>Vybrané CHNL (prepravované v najväčšom množstve podľa jednotlivých trás)</b>
<b>Smer</b>	
Diaľnica D61 – Bratislava – <b>Trnava</b> – Sered' – Nitra	etylén, hydroxid sodný, kyselina sírová
<b>Trnava</b> – Sered' – Galanta – Dunajská Streda – Veľký Meder – Medved'ov	pentány, butylacetát, kyselina chlorovodíková
Diaľnica D6 – Senec – <b>Trnava</b> – Trenčín	etylén, hydroxid sodný, kyselina sírová,
Topoľčany – <b>Hlohovec</b> – Sered'	kyselina dusičná, kyselina fosforečná,
<b>Trnava</b> – <b>Hlohovec</b> – Nitra	hydroxid sodný, kyselina sírová, anilín
Kúty – Jablonica – Smolenice – <b>Trnava</b> – Sered' – Galanta – Šaľa	anilín, hydroxid sodný, chlór

### **Následky MU pri prepravách CHNL**

Pri úniku prepravovaných chemických nebezpečných látok sa predpokladá, že príde k okamžitému ohrozeniu okolia havárie s krátkodobými aj strednodobými následkami (24 - 48 hod). Rýchlosť šírenia sa oblaku závisí od rýchlosti prízemného vetra a doby pôsobenia, od charakteru látky a stability počasia.

## Ohrozenie Trnavského okresu teroristickým útokom

### Následky ohrozenia

#### Nervové paralytické látky

Do organizmu vnikajú všetkými bránami vstupu. Pri prechode jednotlivými tkanivami nevyvolávajú žiadne závažné morfológické zmeny. Ich účinok je vyjadrený závažnými funkčnými poruchami v oblasti cholínerného prenosu nervového vzruchu.

#### Dusivé TCHL

Fosgén je 3,4-krát ťažší ako vzduch. I napriek tomu je v poľných podmienkach málo stály, v letnom období sa účinná koncentrácia udrží v teréne len 5 až 10 minút. Tento fakt ho však predurčuje k použitiu v uzavretých priestoroch, kde sa jeho doba pôsobenia a účinok podstatne zvyšuje.

Rozsah a ohrozenie v prípade chemického terorizmu závisí od viacerých faktorov, ktoré by boli známe až v prípade jeho realizácie, a to množstvo a forma použitej látky a skutočné miesto zneužitia.

#### Určenie veľkosti ohrozenia

Na určenie oblasti ohrozenia po vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom chemickej nebezpečnej látky sa uplatňujú ustanovenia v zmysle § 7 Vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov:

**Po vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky veľkosť oblasti ohrozenia** pri MU podľa § 1 písm. b) a c) (pri preprave nebezpečných látok, pri ohrození obyvateľstva teroristickým útokom alebo iným zámerným alebo náhodným použitím) **sa určuje a vyhodnocuje podľa skutočnej situácie** v závislosti od množstva a druhu uniknutej nebezpečnej látky, meteorologickej situácie, doby úniku a výsledkov monitorovania.

Ak nie je známy druh nebezpečnej látky, na účely okamžitého zásahu sa oblasť ohrozenia člení na:

1. **pásmo priameho ohrozenia** nebezpečnými látkami, ktorého vonkajšia hranica je minimálne 50 metrov od zdroja ohrozenia daná stredovým uhlom 360 stupňov,
2. **ochranné pásmo**, ktorého vonkajšia hranica je minimálne 100 metrov od zdroja ohrozenia daná stredovým uhlom 360 stupňov,
3. **pásmo ohrozenia výparmi** nebezpečnej látky, ktoré je na účely predbežného vyhodnotenia dané 40-stupňovou výsečou, pričom jej stred je orientovaný v smere prízemného vetra,
4. **bezpečný priestor**, v ktorom sa výskyt nebezpečnej látky nepredpokladá a ktorý je vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu nebezpečnej látky.

## **Na určenie oblasti ohrozenia po vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom chemickej nebezpečnej látky**

- a) pri preprave a pri teroristickom alebo inom zámernom použití sa **na predbežné vyhodnotenie akceptuje použitie aplikačného programu geografického informačného systému civilnej ochrany**.
- b) **na podrobné vyhodnotenie** sa akceptuje použitie hodnotiaceho programu s parametrami uvedenými v prílohe č. 1 Vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.

Členenie oblasti ohrozenia, ako aj spôsob jej zakresľovania sa vykonáva podľa prílohy č. 2 Vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.

Okrem pôsobenia priamych následkov katastrof, živelných pohrôm a priemyselných havárií rozsiahleho charakteru sa predpokladá i vznik druhotných následkov mimoriadnych udalostí na postihnutom území.

Protichemické opatrenia sú v zmysle § 3 ods. 11 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. opatrenia určené na zníženie, prípadne eliminovanie následkov pôsobenia nebezpečných škodlivín.

### **Opatrenia na zabezpečenie záchranných prác**

Záchranné práce budú riadené a koordinované KŠ OÚ Trnava, pod vedením prednostu Okresného úradu Trnava. Hlavné miesto riadenia bude na Odbore KR OÚ Trnava.

### **Činnosti pri záchranných prácach budú obsahovať najmä**

1. **Varovanie obyvateľstva a vyrozumieanie osôb** ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác.
2. **Vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území**, ktorého cieľom je vyhládať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky – vyhladávanie postihnutých osôb bude zabezpečené záchrannými jednotkami CO pre potrebu územia v odbornosti zdravotníckej pomoci, v súčinnosti s Hasičským a záchranným zborom a v spolupráci s poskytovateľmi záchranej zdravotnej služby sa budú podieľať na poskytovaní prvej pomoci. Prieskum kontaminácie ovzdušia bude vykonaný zásahovou jednotkou HaZZ a stacionárnym monitorovacím systémom a odbornými skupinami pre realizáciu monitorovania prevádzkovateľa CHNL.
3. **Individuálnu ochranu** pre osoby v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru.
4. **Poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti** zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení.
5. **Lokalizáciu a likvidáciu požiarov** ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky – bude realizované profesionálnymi jednotkami HaZZ, začlenenými do IZS v súčinnosti s dobrovoľnými hasičskými zbormi dislokovanými v postihnutých obciach a objektoch.

6. **Poskytnutie špecifickej profylaxie** – bude poskytnuté zasiahnutým osobám v rámci vykonávania neodkladnej zdravotnej starostlivosti.
7. **Hygienickú očistu postihnutých osôb.**
8. **Špeciálnu očistu, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov** - v prípade potreby realizovať v priestore zásahu.
9. **Reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území a uzavretie postihnutého územia.**
10. **Ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti** – zabezpečiť najmä v budovách miestne príslušných obcí.
11. **Odsun nezranených osôb z postihnutého územia** – vid'. časť I.6.5. o evakuácii.
12. **Núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb.**
13. **Poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty** – vykonajú súkromní veterinári lekári podľa rajonizácie za riadenia a usmernenia RVPS. Po skončení kontaminácie ovzdušia uskutočniť liečenie alebo neškodné utratenie zasiahnutých zvierat. Miesta likvidácie uhynutých alebo utratených zvierat stanoví RVPS .
14. **Odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily a prostriedky a majetok** – riešiť v kompetencii rozvodného závodu Slovenskej energetiky.
15. **Pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania** – vykonávať príslušnými zložkami.
16. **Identifikáciu, odsun a pochovávanie usmrtených osôb** – identifikáciu usmrtených osôb zabezpečovať v súčinnosti s OR PZ v Trnave, samosprávami a rodinnými príslušníkmi usmrtených osôb. Odsun a pochovávanie obetí mimoriadnej udalosti realizovať pohrebnými službami. Usmrtené osoby bez prístrešia, tzv. bezdomovci, budú pochovávaní prostredníctvom príslušnej obce.
17. **Psychologickú pomoc a duchovnú pomoc** – Krízový štáb Okresného úradu Trnava zabezpečí personálne poskytovanie psychologickej pomoci cestou svojho člena - vedúceho odboru krízového riadenia zdravotníctva Trnavského samosprávneho kraja. Duchovná pomoc bude poskytovaná policajným kaplánom KR PZ v Trnave a cirkevnými predstaviteľmi dotknutých farských úradov.

### **Realizácia protichemických opatrení**

#### **1. Varovanie obyvateľstva a vyzozumenie osôb**

Varovanie osôb resp. obyvateľstva na ohrozenom území a vyzozumenie obce resp. ohrozených subjektov (FO, PO), ako aj osôb činných pri riešení následkov vykoná prevádzkovateľ CHNL. Informáciu o ohrození, resp. mimoriadnej udalosti spojenej s únikom CHNL dostane vedúci pohotovostnej skupiny OKR Okresného úradu Trnava od operátora koordinačného strediska IZS (OKS). Podľa rozhodnutia prednostu Okresného úradu Trnava, koordinačné stredisko IZS vykoná vyzozumenie určených členov KŠ .

## 2. Monitorovanie územia

Cieľom monitorovania územia v oblasti ohrozenia je najmä vyhodnotiť stav zložiek životného prostredia. Prevádzkovateľ NL vykonáva monitorovanie na základe § 4 ods. 1 vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov:

- a) **v objekte**; túto činnosť vykonáva s prepojením na informačný systém civilnej ochrany nepretržite od začatia prevádzky zdroja ohrozenia,
- b) **v oblasti ohrozenia**; mimo objektu zabezpečuje systém nepretržitého alebo mobilného monitorovania na vopred určených trasách a bodoch; údaje z monitorovania poskytujú prostredníctvom informačného systému civilnej ochrany.

Pre potreby nasadených zložiek IZS vykonávajú monitorovanie príslušníci HaZZ.

## 3. Regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov

Zabezpečuje sa poriadkovou jednotkou prevádzkovateľa v súčinnosti s mestskou políciou a príslušníkmi PZ, súčasne s varovaním obyvateľstva. Dôraz treba klásť na odklonenie dopravy a zabezpečenie plynulosti prechodu záchranných zložiek integrovaného záchranného systému.

## 4. Prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotná starostlivosť

Môže byť poskytnutá kdekoľvek a kedykoľvek, spravidla po odsune postihnutého zo zasiahnutého priestoru. Realizuje sa pred poskytnutím neodkladnej zdravotnej starostlivosti bez špecializovaného vybavenia. Jej súčasťou je aj privolanie zdravotníckej odbornej pomoci.

## 5. Evakuácia

Urýchlené opustenie ohrozeného priestoru sa vykonáva po plánovaných trasách, podľa možnosti kolmo na smer prúdenia prízemného vetra. Vzhľadom na pomerne malé polomery oblastí ohrozenia pri známych zdrojoch NL bude hlavným spôsobom opustenie ohrozeného priestoru zrýchlenou chôdzou. K preprave osôb aj obyvateľstva však možno využiť aj súkromné osobné motorové vozidlá, dopravné prostriedky prevádzkovateľa, iných právnických osôb a pod.

Na usmernenie odsunu osôb prípadne vykonanie kontroly evakuácie z priestoru ohrozenia prevádzkovateľ zabezpečí vytvorenie kontrolného stanovišťa na hranici oblasti ohrozenia.

## 6. Hygienická očista

Čiastočná hygienická očista sa bude v prípade potreby vykonávať dostupnými prostriedkami, bežným umytím zasiahnutých častí tela s využitím vodovodov, hydrantov resp. iných zdrojov vody. Po ukrytí osôb, resp. obyvateľstva na pracoviskách, v bytoch, v spoločných úkrytoch sa vykoná v sociálnych zariadeniach budov a úkrytov.

Hygienická očista členov jednotiek CO vykonávajúcich ZP sa bude realizovať v staniciach na vykonávanie hygienickej očisty (SHO) vytvorených pre potrebu územia. Úplná hygienická očista osôb sa neplánuje. V prípade potreby (napr. pri zasiahnutí kvapalným amoniakom alebo

jeho hmlou) okamžite uskutočniť čiastočnú hygienickú očistu a následne úplnú v najbližšom vhodnom zariadení.

## **7. Príprava a informovanie obyvateľstva**

Školenie obyvateľstva sa na všetkých obciach vykonáva v rámci prípravy obyvateľstva na sebaobranu a vzájomnú pomoc podľa usmernenia vydaného OÚ.

Varovný signál sa ihneď po jeho skončení dopĺňa slovnou informáciou vo vysielaní v miestnych informačných prostriedkoch obce.

Slovná informácia obsahuje:

- deň a hodinu vzniku alebo skončenia ohrozenia,
- údaje o zdroji a druhu ohrozenia,
- údaje o veľkosti ohrozeného územia,
- základné pokyny pre obyvateľstvo.

## **8. Používanie špeciálnych prostriedkov individuálnej ochrany – individuálna ochrana**

Individuálna ochrana obyvateľstva sa bude realizovať improvizovanými prostriedkami a špeciálnymi prostriedkami, bez vyzvania ihneď po varovaní obyvateľstva, po vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky. Špeciálne prostriedky individuálnej ochrany použijú zamestnanci prevádzkovateľa CHNL resp. osoby prevzaté do starostlivosti a záchranné zložky IZS. Ostatné osoby, vrátane obyvateľstva, použijú najmä pri opúšťaní ohrozeného územia, resp. presune do objektu ukrytia na svoju ochranu improvizované prostriedky individuálnej ochrany.

## **9. Zabezpečenie činnosti v objekte, v ktorom nemožno skončiť pracovnú činnosť**

V objektoch, v ktorých došlo k MU spojenej s únikom nebezpečných látok sa zavádza režim života na základe pokynov príslušných orgánov.

## **10. Ukrytie**

Ak v čase ohrozenia, resp. vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky nemožno vykonať evakuáciu – opustenie oblasti ohrozenia, ochrana osôb sa zabezpečuje ukrytím v stavbách, v ktorých sa osoby nachádzajú.

## **11. Špecifická profylaxia**

Pre ohrozujúce nebezpečné látky sa neplánuje.

## **12. Špeciálna očista terénu, budov a materiálu**

Špeciálna očista v zariadeniach sa bude vykonávať v prípade potreby len pre zásahové a odborné jednotky, ktoré budú vykonávať záchranné práce v mieste úniku nebezpečnej látky.

- **Závery z analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí s únikom biologických nebezpečných látok s uvedením následkov na postihnutom území**

#### **Oblasť ohrozenia sa člení na**

- a) oblasť kontaminovanú pôvodcom prenosnej choroby, ktorá sa zakresľuje plnou zelenou čiarou,
- b) ohnisko nákazy, zakresľuje sa dvojitou plnou zelenou čiarou,
- c) ochranné pásmo ohniska nákazy, zakresľuje sa prerušovanou zelenou čiarou,
- d) oblasť karantény, zakresľuje sa dvojitou plnou zelenou čiarou podfarbenou žltou farbou.

#### **Časové faktory ohrozenia**

Začiatok ohrozenia podľa inkubačnej doby jednotlivých ochorení

Trvanie ohrozenia podľa inkubačnej doby jednotlivých ochorení

#### **Možnosti ohrozenia**

1. ohrozenie prenosnou chorobou osôb alebo zvierat,
2. teroristický útok, alebo iné zámerné, alebo náhodné použitie BP, vrátane havárie pri preprave.

#### **Ohrozenie prenosnou chorobou osôb alebo zvierat**

**Prenosné ochorenie** je v zmysle § 2 písm. k) zákona 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov choroba vyvolaná biologickým faktorom, ktorý je schopný vyvolať individuálnu alebo hromadnú infekciu, ochorenie alebo otravu u ľudí.

Jedno z najnákazlivejších ochorení, ktoré postihuje ľudí je **chrípka**. Na základe poznatkov z minulosti je známe, že toto ochorenie dokáže prerásť až do pandémie. **Pandémia** je rozsiahla epidémia z neurčitým časovým ohraničením a prakticky bez ohraničenia v mieste, pričom býva postihnuté veľké množstvo ľudí na rozsiahlom území. V prílohe č. 5 citovaného zákona sú uvedené povinne hlásené prenosné ochorenia.

Výskyt nebezpečných infekčných ochorení sa nahlasuje na RÚVZ. Ochorenia hlásené ihneď (telefonicky, faxom, elektronicky, osobne, poslom) sú zaradené do **skupiny A**. Patria sem: detská obrna, SARS, variola, hemoragické horúčky, osýpky, vtáčia chrípka, syndrómy neznámej etiológie pre infekčnú etiológiu s pozitívnou epidemiologickou anamnézou.

V zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti sú vymedzené choroby, ktoré podliehajú kontrole, prevencii a diagnostike a príloha č. 3 citovaného predpisu uvádza choroby, ktoré podliehajú hláseniu. RVPS -y majú vypracované okresné pohotovostné plány na štyri reálne najzávažnejšie druhy ochorenia, a to:

1. Slintačka a krívačka,
2. Mor hydiny (aviárna influenza)
3. Klasický mor ošípaných,
4. Zhubná katarálna horúčka oviec (Blue tongue).

Spracovávané Opatrenia sú pre prípad MU s únikom NBL pokiaľ ide o veľkochovy ako zdroje ohrozenia, preto konkretizujú opatrenia tiež len vo vzťahu k nim.

K základným spôsobom zámerného použitia biologických prostriedkov patria:

- vytvorenie aerosólu obsahujúceho choroboplodné mikroorganizmy alebo toxíny,
- rozširovanie infekcií pomocou živých prenášačov.

Najefektívnejší spôsob použitia biologických prostriedkov je aerosól, ale využívajú sa aj rôzne iné spôsoby rozširovania pôvodcov infekčných i neinfekčných ochorení cestou diverznej činnosti. Takýto spôsob rozširovania biologických prostriedkov je vhodný predovšetkým v potravinárskom priemysle, v mliekarňach, mraziarňach a na kontamináciu sústavy pre zásobovanie vodou.

Obavy z použitia biologických zbraní sú znásobované nedostatkom dostupných informácií o rozširovaní biologických zbrojných programov a možnom použití biologických zbraní pri vojenských operáciách alebo teroristických útokoch. Ukazuje sa, že biologické zbrane nie sú vhodné na účely vedenia vojny a z tohto pohľadu sú použiteľné najskôr na teroristické útoky.

Cieľom zavedenia protibiologických opatrení je vymedzenie opatrení na ochranu obyvateľstva pre zníženie alebo na vylúčenie následkov pôsobenia biologických nebezpečných látok.

### **Opatrenia na zabezpečenie záchranných prác**

Záchranné práce budú riadené a koordinované KŠ pod vedením prednostu Okresného úradu Trnava. Hlavné miesto riadenia bude na Odbore KR OÚ Trnava.

#### **Činnosti pri záchranných prácach budú obsahovať najmä:**

- 1. Varovanie obyvateľstva a vyrozumieanie osôb** ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác - spôsob realizácie je uvedený v rámci opatrení, pričom bude postihovať aj príslušných veľkochovateľov, ktorí budú dotknutí mimoriadnou udalosťou.
- 2. Vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území**, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky – Vyhľadávajú postihnutých osôb zabezpečiť poskytovateľmi záchrannej zdravotnej služby v súčinnosti s pracovníkmi RÚVZ, záchrannými jednotkami CO pre potrebu územia v odbornosti prieskumnej (biologického prieskumu) prípadne v odbornosti zdravotníckej pomoci, prípadne i s Hasičským a záchranným zborom. Vyznačenie kontaminovaných priestorov vykonajú pracovníci RÚVZ v súčinnosti s poriadkovými jednotkami polície a jednotkou CO pre potreby územia.
- 3. Individuálnu ochranu** osobám v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru - spôsob realizácie individuálnej ochrany je popísaný v rámci opatrení. Odsun postihnutých osôb vykonať záchrannou zdravotnou dopravnou službou.

4. **Poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti** zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení - spôsob realizácie popísaný v rámci opatrení a v organizácii reakcií ....v kapitole I.6.
5. **Lokalizácia a likvidácia požiarov** ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky – realizovať profesionálnymi jednotkami HaZZ, začlenenými do IZS v súčinnosti s dobrovoľnými hasičskými zbormi dislokovanými v postihnutých objektoch.
6. **Poskytnutie špecifickej profylaxie** – poskytnúť zasiahnutým osobám prostredníctvom RZP prípadne v nemocniciach v rámci vykonávania neodkladnej zdravotnej starostlivosti
7. **Hygienickú očistu postihnutých osôb.**
8. **Dezinfekciu, dezinfekciu, deratizáciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov** – popísané v časti Riadenie a likvidácia následkov prenosného ochorenia vrátane dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie.... .
9. **Reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území a uzavretie postihnutého územia.**
10. **Ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov** pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti – Zabezpečiť najmä v budovách miestne príslušných obcí.
11. **Odsun nezranených osôb z postihnutého územia** – vid'. kapitolu I.7. časť o evakuácii.
12. **Núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb** – personálne zabezpečovať záchrannými jednotkami CO v odbornosti núdzového zásobovania. Pri materiálnom zabezpečení vychádzať zo samostatného plánu núdzového zásobovania a skutočných potrieb.
13. **Poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty** – vykonajú súkromní veterinári lekári podľa rajonizácie za riadenia a usmernenia RVPS , ktorí uskutočnia liečenie alebo neškodné utratenie zasiahnutých zvierat. Miesta likvidácie uhynutých alebo utratených zvierat stanoví RVPS.
14. **Odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily a prostriedky a majetok** – riešiť v kompetencii rozvodného závodu SE.
15. **Pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania** – vykonávať jednotkou biologického prieskumu z RVPS a pracovníkmi RÚVZ.
16. **Identifikáciu, odsun a pochovávanie usmrtených osôb** – identifikáciu usmrtených osôb zabezpečovať v súčinnosti s OR PZ, príslušnými samosprávami a rodinnými príslušníkmi usmrtených osôb. Odsun a pochovávanie obetí mimoriadnej udalosti realizovať pohrebnými službami. Usmrtené osoby bez prístrešia, tzv. bezdomovci, budú pochovávané prostredníctvom príslušnej obce.
17. **Psychologickú pomoc a duchovnú pomoc** – Krízový štáb OÚ zabezpečí personálne poskytovanie psychologickej pomoci cestou svojho člena, vedúceho odboru krízového riadenia zdravotníctva Trnavského kraja. Duchovnú pomoc poskytovať policajným kaplanom KR PZ v Trnave a cirkevnými predstaviteľmi dotknutých farských úradov.

## **Realizácia protibiologických opatrení**

### **1. Varovanie obyvateľstva a vyzozumenie osôb**

Varovanie osôb, resp. obyvateľstva na ohrozenom území a vyzozumenie obce, resp. najbližších ohrozených subjektov (FO, PO), ako aj osôb činných pri riešení následkov vykoná prevádzkovateľ NL. Informáciu o ohrození resp. mimoriadnej udalosti spojenej s únikom BNL dostane vedúci pohotovostnej skupiny OKR OÚ od operátora koordinačného strediska IZS (OKS). Podľa rozhodnutia prednostu OÚ, koordinačné stredisko IZS vykoná vyzozumenie určených členov KŠ.

### **2. Monitorovanie územia**

Hlavným cieľom monitorovania územia v oblasti ohrozenia je zistiť pôvodcu hromadne prenosného ochorenia. Zhodnotiť fázu ochorenia a rozsah možného šírenia, ako aj spôsoby možného prenosu a stav výskytu prirodzených prenášačov.

### **3. Regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov**

Zabezpečiť príslušníkmi PZ, mestských resp. obecných polícií a poriadkovou jednotkou pre potrebu územia súčasne s varovaním obyvateľstva. Dôraz klásť na odklonenie dopravy a zabezpečenie plynulosti prechodu záchranných zložiek integrovaného záchranného systému.

### **4. Prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotná starostlivosť**

Môže byť poskytnutá kdekoľvek a kedykoľvek, spravidla po odsune postihnutého zo zasiahnutého priestoru. Realizuje sa pred poskytnutím neodkladnej zdravotnej starostlivosti bez špecializovaného vybavenia. Jej súčasťou je aj privolanie zdravotníckej odbornej pomoci.

### **5. Evakuácia**

Návrh na zavedenie karantény predkladá na KŠ OÚ RÚVZ. Ak podľa povahy hromadne prenosného ochorenia bude doporučený odsun postihnutých osôb z oblasti ohrozenia, bude realizovaný za riadenia krízového štábu OÚ. O možnosti využitia súkromných osobných motorových vozidiel, dopravných prostriedkov veľkochovateľa, alebo iných právnických osôb k preprave osôb a obyvateľstva bude rozhodnuté tiež na KŠ OÚ podľa situácie. Na usmernenie odsunu osôb z priestoru ohrozenia a vykonanie hygienickej očisty zabezpečiť vytvorenie výstupného miesta na hranici oblasti ohrozenia.

### **6. Hygienická očista**

Čiastočnú hygienickú očistu vykonať dostupnými prostriedkami bežným omytím častí tela s využitím vodovodov, hydrantov resp. iných zdrojov vody. Pri obmedzení pohybu obyvateľstva sa vykonáva v bytoch v sociálnych zariadeniach.

Úplnú hygienickú očistu postihnutých obyvateľov a členov jednotiek CO vykonávajúcej ZP realizovať v stanici na vykonávanie hygienickej očisty (SHO) vytvorenej pre potreby územia. V prípade karantény je nutné aby táto bola zriadená na vstupnom mieste.

## **7. Príprava a informovanie obyvateľstva**

Školenie obyvateľstva sa na všetkých obciach vykonáva v rámci prípravy obyvateľstva na seba ochranu a vzájomnú pomoc podľa usmernenia vydaného OKR OÚ.

Informovanie obyvateľstva vykonávať prostredníctvom informačného systému CO v súčinnosti s RÚVZ. Varovný signál sa ihneď po jeho skončení dopĺňa slovnou informáciou vo vysielaní v miestnych informačných prostriedkoch obce. Slovná informácia obsahuje

- a) deň a hodinu vzniku alebo skončenia ohrozenia,
- b) údaje o zdroji a druhu ohrozenia,
- c) údaje o veľkosti ohrozeného územia,
- d) základné pokyny pre obyvateľstvo.

## **8. Používanie špeciálnych prostriedkov individuálnej ochrany – individuálna ochrana**

Individuálnu ochranu obyvateľstva realizovať improvizovanými prostriedkami bez vyzvania ihneď po varovaní obyvateľstva po vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom biologickej nebezpečnej látky. Špeciálne prostriedky individuálnej ochrany použiť záchrannými zložkami IZS, prípadne zamestnancami chovateľa. Ostatné osoby, vrátane obyvateľstva použijú najmä pri opúšťaní ohrozeného územia resp. pri pobyte na voľnom priestranstve na svoju ochranu improvizované prostriedky alebo typizované PIO, ak boli obcou vydané.

## **9. Zabezpečenie činnosti v objekte, v ktorom nemožno skončiť pracovnú činnosť**

Pri zabezpečovaní nevyhnutných pracovných povinností a činností v pásmach ohrozenia t.j. v ohnisku nákazy v oblasti karantény, resp. v ochrannom pásme ohniska nákazy je potrebné dodržať všetky konkrétne nariadené opatrenia pre danú oblasť.

## **10. Ukrytie**

V rámci realizácie opatrení najmä karanténnych je pravdepodobné vydanie zákazu voľného pohybu pre postihnuté obyvateľstvo, ktoré sa bude zdržiavať vo svojich obydlích, z dôvodu obmedzenia možností rozširovania nákazy.

## **11. Špecifická profylaxia**

Podávať v závislosti od typu ochorenia, a to:

- špecifickú (očkovanie, antibiotiká, antivirotiká),
- nešpecifickú - ak nie je k dispozícii proti danému vyvolávajúcemu mikroorganizmu kauzálna liečba, podáva sa na zvýšenie odolnosti organizmu.

## **2. Podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva**

Ďalšie informácie súvisiace s Plánom ochrany obyvateľstva môžu občania získať na príslušnom obecnom/mestskom úrade alebo na odbore krízového riadenia Okresného úradu Trnava.

## **3. Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností**

V uvedenej dokumentácii sa nenachádzajú žiadne dôverné informácie alebo utajované skutočnosti, ktoré by podliehali obmedzeniam vyplývajúcim zo zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, prípadne zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.